

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: ~

Cím: *Az egyetem küldöttsége*
Károlyi Mihályról.

Forrás: *Alkotmány*

Bp.

(Hely)

1919. I. 1.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

378. 4

Hely

Idő

'1919'

Személy

Az egyetem küldöttsége Károlyi Mihálynál.

Az egyetem négy fakultásának dékánjai dr. Moravcsik Erőb rektor vezetése alatt ma délben megjelentek Károlyi Mihály köztársasági elnöknel, hogy az egyetem autonómiájának megsértésére vonatkozó tiltakozásukat előterjessék. Moravcsik rektor ismertette az egyetem határozatát, elmondván, hogy a közoktatásügyi miniszter rendelete az egyetem autonómiájának bizonyos foku megsértését jelenti. Az egyetem tanárai tanári esküjükben arra is megesküdtek, hogy az egyetem autonómiáját tiszteletben tartják. *Felolvassa az esküminitát,* majd azzal folytatja, hogy az egyetem autonómiáját a szokásokon és törvényes intézkedéseken kívül a «Ratio educationis» is biztosítja, amely megállapítja, hogy az egyetemi tanárok kinevezésénél minő eljárás alkalmaztassék. A jelen esetben meg kell engedni, hogy két jelöltre nézve az előző közoktatásügyi miniszter kikérte a megfelelő fakultás véleményét, csak hogy hétnapos záros határidőt szabott meg. A jogi fakultás el is készítette a felterjesztést, azonban *nem volt idő arra, hogy eljuttassa a miniszterhez.*

A rektor a következő szavakkal végezte beszédét:

— Mi nem akatunk magunknak különös hatalmat biztosítani, sőt egyenesen a békés megegyezést óhajtuk. Célunk az, hogy ne keressük, ami szétválaszt, arra törekszünk, hogy egyesüljenek az

erők az átalakulás megszilárdítására. Ne méltóztassék a mi állásfoglalásunkat renitencianak tekinteni, hanem olyba venni, hogy kötelességünket teljesítjük.

Ezután átnyújtotta az egyetem tanácsának memorandumát.

Károlyi Mihály köztársasági elnök a következő beszédét válaszolt

— Jelenlegi minőségemben intézkedési jogom nincsen, mert az intézkedés a minisztert és a minisztertanácsot illeti meg. Erdemben tehát választ nem adhatok, annyit azonban általánosságban mondhatok, hogy méltányolni tudom, ha a tanári kar az egyetem autonómiája fölött érködik. Viszont azonban *a tanári karnak is meg kell értenie, hogy forradalmi idöket élünk,* hogy a forradalom nem fejeződött be október 31-ével.

A forradalom rendszerváltozást jelent, amelynek az egész vonalon meg kell történnie, *így a tudományban és az új eszmék terjesztésében is.* Normális idökbën talán többet lehetne adni a formalitásokra, mint manapság, a kormány azonban, amely a forradalomból született, kénytelen volt magát tultenni sok régi intézményen és vállalja is ezért a felelösséget. A kormány megtalálta a módját, hogy az előző közoktatásügyi miniszter átirata révén betartsa a szabályokat és én, mikor miniszterelnök voltam, magaméva tettem a kormány álláspontját, ami abból állott, hogy olyan új tanárokat kell felvenni az egyetemre, akik garanciáját nyújtják annak, hogy *az új irányzat is képviselve lesz az egyetemen.* Na nem szórszálhasogatás idejét éljük, hanem olyan idöket, amikor gyorsan cselekedni kell. Az egyetemen két-három év alatt új generációt lehet nevelni az új szellemnek megfelelően. Nagyon fontos, hogy oly tanokat hirdes-

senek az egyetemen, amelyek a rendszerváltozást tudományosan is igazolják. Midön tehát kijelentem, hogy méltánylom az önök tiltakozását, kérem, találják meg a módját annak, hogy helyreálljon a harmónia a kormány és az egyetem között. Az elnöknel tett látogatást megelőzőleg a küldöttség tagjai Berinkegy Dénes miniszterelnököt is felkeresték.